

Bevakning av ny information om bioetik med fokus på hälso- och sjukvårdsetik. Hösten 2020.

Research och sammanställning görs av Marie Chenik. Bevakningen är resultatet av ett ideellt arbete som startade juni 2016.

Ett nyhetsbrev skickas en gång/vecka till prenumeranter.

Varje månad publiceras sammanställningen av nyhetsbreven på: [Praktiskt om etik | Karolinska Institutet \(ki.se\)](#)

Synpunkter och förslag välkomnas och skickas till marie.chenik@ki.se

December

Hej alla!

Här kommer en liten julhälsning till er. Vi är ju väldigt nära julafhton och jag vill tacka er för att ni tar emot mitt nyhetsbrev! Ibland får jag tips från någon av er och denna vecka är det Henrik Ahlenius som påminner om att man kan söka till Kursen i Medicinsk etik vid Filosofiska institutionen, Stockholms universitet. 18/01/2021 - 06/06/2021. Kursen ges kvällstid, med sammankomst en gång per vecka. <https://www.su.se/english/search-courses-and-programmes/fi12n1-1.412902>

2020 blev ett oroligt år. Vi var inte beredda på det som kom över oss. Många artiklar i mitt nyhetsbrev har berättat om hur svårt det har varit att hantera en så annorlunda, ofta mycket utmanande verklighet.

Idag blir det inga artiklar om corona eller annat i mitt brev. I stället vill jag tipsa om otroligt vackra bilder av djur i snön från en ung fransk djurfotograf. Han har vunnit flera priser (hoppas länken fungerar). <https://fr-fr.facebook.com/JeremieVilletPhotographie/photos/-razorbills-norway/1114022312048477>

Bilder på djur och naturen upplever jag och många andra som lugnande. Likaså musiken. Alla har sina favoritlåtar och program. I år har jag ofta hittat tröst i berättarens röst och tankar och den vackra musiken i P2 program Text och musik med Eric Schüldt.

<https://sverigesradio.se/textochmusikmedericsschuldt>

GOD JUL till er alla i hela Sverige! Varma hälsningar.

SOU 2020:80. Coronakommissionen lämnar första delredovisning. https://coronakommissionen.com/wp-content/uploads/2020/12/sou_2020_80_aldreomsorgen-under-pandemin_webb.pdf <https://coronakommissionen.com/>

Ett beslutsstöd med åldersgränser som Karolinska upprättade för prioriteringar riskerade att utesluta patienter med behov från intensivvården, slår Ivo fast. <https://www.dn.se/sthlm/karolinska-kritiseras-for-brister-vid-prioritering-inom-covid-iva/>

Pressmeddelande. Socialdepartementet. *Nya ledamöter i Folkhälsomyndighetens insynsråd.*
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/12/nya-ledamoter-i-folkhalsomyndighetens-insynsrad/>

Vården kan orsaka onödig smärta hos barn och ungdomar. Styrelsen för Svensk barnsmärtförening.
<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/12/varden-kan-orsaka-onodig-smarta-hos-barn-och-ungdomar/>

Medan behandling av depression inriktas på att avlasta skuld ser jag med förfäran hur man vid utmattningsreaktioner går i motsatt riktning, skriver psykologen Magda Hauser. <https://www.dagensmedicin.se/opinion/debatt/en-normal-reaktion-pa-ett-sjukt-sammanhang/>

Svensk krisberedskap har inte fungerat som den borde. Av Johan Hirschfeldt och Olof Petersson. <https://www.dn.se/debatt/svensk-krisberedskap-har-inte-fungerat-som-den-borde/>

Vi vet ingenting om barn och corona. Krönika av Ola Wong. <https://kvartal.se/artiklar/vi-vet-ingenting-om-barn-och-corona/>

Jämlikhet i värden minskar snabbt – hög tid för skarpa riksdagsbeslut. En debattartikel av Jonas Sjögren + ett 80-tal allmänläkare i pensionsåldern.
<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/12/jamlikhet-i-varden-minskar-snabbt-hog-tid-for-skarpa-riksdagsbeslut/>

What the chaos in hospitals is doing to doctors. By Jordan Kisner.
<https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2021/01/covid-ethics-committee/617261/>

Dominic Wilkinson. *DNACPR Orders in a Pandemic: Misgivings and Misconceptions*. Practical Ethics. University of Oxford.
<http://blog.practicalethics.ox.ac.uk/2020/12/dnacpr-orders-in-a-pandemic-misgivings-and-misconceptions/>

van den Berg V, van Thiel G, Zomers M, et al. *Euthanasia and Physician-Assisted Suicide in Patients With Multiple Geriatric Syndromes*. *JAMA Intern Med*. Published online December 07, 2020.
<https://jamanetwork.com/journals/jamainternalmedicine/fullarticle/2773789>

Torbjörn Tännsjö, professor i praktisk filosofi, har tilldelats Statens medicinsk-etiska råds, Smers, etikpris 2020.
<https://smer.se/2020/12/10/torbjorn-tannsjo-far-smers-etikpris-2020/>

KI inleder samarbete med internationella nyhetssajten The Conversation. Lunds universitet och Stockholms universitet är medlemmar sedan tidigare. <https://theconversation.com/au>   <https://theconversation.com/au/who-we-are>
<https://nyheter.ki.se/ki-inleder-samarbete-med-internationella-nyhetssajten-the-conversation>

Advanced European bioethics course “*Suffering, Death and Palliative Care*”, Nijmegen, the Netherlands, 16-19 March 2021.
Healthcare Ethics Radboudumc university medical centre. <https://www.iqhealthcare.nl/nl/onderwijs/cursussen/advanced-european-bioethics-course-suffering-death-and-palliative-care/>

The EACME Conference 2020/2021 will take place in ClujNapoca (Romania) on September 9 – 11 2021. The conference will be held either onsite, online or in a hybrid version. <https://www.confix.eu/>

Hans journal var lång men beställningen kort. AT-läkaren Linus Källgård skriver om hur han blev lurad i samband med ett mycket märkt besök.
<https://www.dagensmedicin.se/opinion/gastkronika/hans-journal-var-lang-men-bestallningen-kort/>

Frågetecken finns kring donation efter cirkulationsstillestånd. Mikael Svanström, specialist i anestesi och intensivvård, Umeå.
<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/12/fragetecken-finns-kring-donation-efter-cirkulationsstillestand/>

"Det är av yttersta vikt att vårdgivare gör noggranna analyser av vilka risker som är förenade med att personal har för omfattande tillgång till patientuppgifter". Magnus Bergström, samordnare på Datainspektionen. <https://www.sjukhuslakaren.se/efter-granskning-myndighet-betonar-vikten-av-riskanalyser/>

Skåne har gett grönt ljus till att föra över patientdata till det amerikanska företaget Cerner. Beslutet ställer frågor om sekretess på sin spets. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/12/skanskt-beslut-om-patientdata-vacker-fragor-om-sekretess/>

Det finns en röd tråd mellan Vipeholm och svensk pandemihantering. Av Jörgen Huitfeldt. <https://www.dn.se/ledare/jorgen-huitfeldt-det-finns-en-rod-trad-mellan-vipeholm-och-svensk-pandemihantering/>

Det är kontraproduktivt att rapporten från IVO om covidvård på äldreboenden ägnar så stort utrymme åt dokumentationskraven, menar debattören Eric Bertholds. <https://www.svd.se/starkt-fokus-pa-att-folja-direktiv-kan-sla-tillbaka/i/senaste-SKR:s-rapport--en-dares-forsvarstal--Sjukhusläkaren>.

Utkast på tillfällig Pandemilag för covid-19 skickas på remiss. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/12/utkast-pa-tillfällig-pandemilag-for-covid-19-skickas-pa-remiss/>

Myndigheter i gemensam kampanj mot hedersrelaterat våld och förtryck.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/12/gemensam-kampanj-heder/>

Gabrielsson S, Eriksson S, Godskesen T. *Predatory nursing journals: A case study of author prevalence and characteristics.* Nursing Ethics. December 2020. doi:10.1177/0969733020968215 <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0969733020968215>

Brain Death. This theme issue of the *AMA Journal of Ethics* examines growing ethical, social, and legal complexities of determining and declaring death by neurological criteria. <https://journalofethics.ama-assn.org/issue/socially-situated-brain-death>

What Should We Do When Families Refuse Testing for Brain Death? Robert D. Truog, MD, MA, Wynne Morrison, MD, MBE, and Matthew Kirschen, MD, PhD. *AMA J Ethics.* 2020;22(12):E986-994. doi: 10.1001/amajethics.2020.986. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/what-should-we-do-when-families-refuse-testing-brain-death/2020-12>

How Should Clinicians Respond When Patients' Loved Ones Do Not See "Brain Death" as Death?

Rabbi Jason Weiner and Rabbi Charles Sheer. *AMA J Ethics*. 2020;22(12):E995-1003. doi: 10.1001/ama.jethics.2020.995.
<https://jurnalofethics.ama-assn.org/article/how-should-clinicians-respond-when-patients-loved-ones-do-not-see-brain-death-death/2020-12>

Högt hållna värderingar har lett Sverige fel i krisen. Av Per Bauhn, professor i praktisk filosofi, Linnéuniversitetet.
<https://www.svd.se/hogt-hallna-varderingar-har-lett-sverige-fel-i-krisen>

Palliativ vård kan inte garantera alla en värdig död. Replik P C Jersild. <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/palliativ-vard-kan-inte-garantera-alla-en-vardig-dod-34479>

Behovet av dödshjälp har aldrig varit mindre. Replik Theo Boer Groningens teologiska universitet.
<https://www.dagenssamhalle.se/debatt/behovet-av-dodshjalp-har-aldrig-varit-mindre-34551>

Så förändrar coronapandemin debatten om dödshjälp. Av Johan Frostegård. <https://www.dn.se/kultur/johan-frostegard-sa-forandrar-coronapandemin-debatten-om-dodshjalp/>

Pandemin har föga med dödshjälp att göra. Replik PC Jersild. <https://www.dn.se/kultur/pc-jersild-pandemin-har-foga-med-dodshjalp-att-gora/>

Pandemin har blottlagt att vi inte har några klara riktlinjer när liv ställs mot liv. Av Torbjörn Tännsjö.
<https://www.dn.se/kultur/torbjorn-tannsjo-pandemin-har-blottlagt-att-vi-inte-har-nagra-klara-riktlinjer-nar-liv-stalls-mot/>
Tala klarspråk om varför vi låter gamla dö i onödan. Av Johan Croneman:
<https://www.dn.se/kultur/johan-croneman-tala-klarsprak-om-varfor-vi-later-gamla-do-i-onodan/>

Groucho Marx-varning på Smers principer. En replik av Jonas Andersson. <https://www.svd.se/groucho-marx-varning-pa-smers-principer>

Principer måste kunna omprövas. Smer slutreplik. <https://www.svd.se/principer-maste-kunna-omprovas>

Vad ska väga tyngst – föräldrars eller barns rättigheter? Av företrädare för Maskrosbarn och Barnrättsbyrån.
<https://www.dagenssamhalle.se/debatt/vad-ska-vaga-tyngst-foraldrars-eller-barns-rattigheter-34534>

Apatiska flyktingbarn: Behov av självrannsakan inom kåren. Ingrid Segerberg, specialist i barn- och ungdomsmedicin, Akademiska barnsjukhuset, Uppsala.

<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/11/apatiska-flyktingbarn-behov-av-sjalvrannsakan-inom-karen/>

Vården till unga med könsdysfori får inte baseras på tyckande. Av Mats Reimer barnläkare.

<https://www.dagenssamhalle.se/kronika/varden-till-unga-med-konsdysfori-far-inte-baseras-pa-tyckande-34465>

BBC News: *Puberty blockers: Under-16s 'unlikely' to be able to give informed consent.* <https://www.bbc.com/news/uk-england-cambridgeshire-55144148>

BBC News: *Covid-19: Do not resuscitate orders may have been used without consent.* <https://www.bbc.com/news/health-55163009>

How should access to a Covid-19 vaccine be regulated? Joint position paper 9 nov. German Ethics Council, Standing Committee on Vaccination, and the National Academy of Sciences Leopoldina. <https://www.ethikrat.org/fileadmin/Publikationen/Ad-hoc-Empfehlungen/englisch/joint-position-paper-stiko-der-leopoldina-vaccine-prioritisation.pdf>

Will Covid-19 dethrone ‘autonomy’ as the dominant principle of bioethics? <https://www.bioedge.org/bioethics/will-covid-19-dethrone-autonomy-as-the-dominant-principle-of-bioethics/13633>

Dr. Anthony Fauci and Mildred Solomon explored the ethical issues raised by the erosion of trust in science in a virtual discussion hosted by The Hastings Center on November 19. <https://www.thehastingscenter.org/news/fauci-on-public-trust/>

Nytt Smer Webbinarium: *Etisk stress i pandemivården.* 14 december. kl. 13:00-13:55
<https://smer.se/calendar/webbinarium-etisk-stress-i-pandemivarden/>

Videoinspelningen från Läkaresällskapets och Läkarförbundets etikdag 26/11 *Etiska utmaningar under Covid-19 pandemin.*

<https://www.sls.se/om-oss/aktuellt/publicerat/2020/etikdagen-2020/>

<https://www.youtube.com/watch?v=hv-NrBF4Obw>

Thomas Hartvigssons disputation på Göteborgs Universitet går att följa online. Datum: 11/12 kl. 13.15-16.00. Ämne: Praktisk Filosofi.

Titeln på avhandlingen: "*Explorations of the relationship between the right to make decisions and moral responsibility in healthcare*".

<https://www.gu.se/evenemang/thomas-hartvigsson-explorations-of-the-relationship-between-the-right-to-make-decisions-and-moral-responsibility-in-healthcare>

Högt hållna värderingar har lett Sverige fel i krisen. Av Per Bauhn, professor i praktisk filosofi, Linnéuniversitetet.

<https://www.svd.se/hogt-hallna-varderingar-har-lett-sverige-fel-i-krisen>

November

Varje signal om hotad öppenhet att prata är en varningssignal. Av Lisa Blohm. <https://www.dagensmedicin.se/opinion/ledare/varje-signal-om-hotad-oppnenhet-att-prata-ar-en-varningssignal/>

IVO. Ny rapport. *Tillsyn av medicinsk vård och behandling för personer som bor på särskilda boenden för äldre.*

<https://www.ivo.se/publicerat-material/nyheter/2020/ingen-region-har-tagit-fullt-ansvar-for-individuell-vard/>

Presentation pressträff 24/11. <https://www.ivo.se/globalassets/dokument/tillsyn/nationell-tillsyn-av-aldreomsorg/presentation-presstraff-m.m/2020-11-24-presentation-presstraff-ivo.pdf>

Smer. Ny rapport. *Vård till personer utan permanent uppehållstillstånd – Etiska aspekter på behandling som kräver eftervård (Smer 2020:6).* <https://smer.se/wp-content/uploads/2020/11/smer-2020-6-vard-av-personer-utan-permanent-uppehallstillstand-webb.pdf>

Fel signal att papperslösa ska ha rätt till nya organ. <https://www.expressen.se/ledare/fel-signal-att-papperslosa-ska-ha-ratt-till-nya-organ/> Replik från Smer: Vårdbehovet ska styra, inte vilken ”grupp” man tillhör.

<https://www.expressen.se/ledare/blogg/opinionsbloggen/2020/11/replik-fran-smer-vardbehovet-ska-styra-inte-vilken-grupp-man-tillhor/>

SBU. Ny artikel. *Forskning kan inte utplåna all osäkerhet.* https://www.sbu.se/vop2020_19

Coronatestningen på Umeå universitet var inte forskning. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/11/coronatestningen-pa-umea-universitet-var-inte-forskning/>

JO-beslut. *Allvarlig kritik mot en chefsöverläkare för att sekretessbelagda uppgifter om en patient har lämnats till Polismyndigheten och Kronofogdemyndigheten.* <https://www.jo.se/PageFiles/31951/1936-2019.pdf>

Skulle vården bli bättre för att vi drar ner på den? Försäkringskassan hävdar med emfas att det inte handlar om pengar. Av Hans Olsson, överläkare, psykosvården och vuxenhabiliteringen, Länssjukhuset Ryhov.

<https://lakartidningen.se/aktuellt/kronika/2020/11/forsakringskassan-havdar-med-emfas-att-det-inte-handlar-om-pengar/>

Flytta perspektivet till att involvera vården i patienternas liv. Debattartikel av Mats Brommels och Eskil Deggell Samvårdsprogrammet Karolinska institutet. <https://www.dagensmedicin.se/opinion/debatt/flytta-perspektivet-till-att-involvera-varden-i-patienternas-liv/>

The Ethics of Treating the President - The Hastings Center. <https://www.thehastingscenter.org/the-ethics-of-treating-the-president/>

Coronavirus has put scientists in the frame alongside politicians – and poses questions about leadership. Sverre Spoelstra Associate professor, Lund University. <https://theconversation.com/coronavirus-has-put-scientists-in-the-frame-alongside-politicians-and-poses-questions-about-leadership-148498>

McGrath N. et al. *How Hospital Leaders and Risk Managers Can Nurture Ethics-Driven Lawyering.* *AMA J Ethics.* 2020;22(11):E933-939. doi: 10.1001/amaethics.2020.933.

<https://journalofethics.ama-assn.org/article/how-hospital-leaders-and-risk-managers-can-nurture-ethics-driven-lawyering/2020-11>

Ann Gallagher has published a new book "*Slow Ethics and the Art of Care*". First chapter is available here:
<https://www.book2look.com/book/ODtEA5n1vp>

The Fellowship in Bioethics at Harvard Medical School is a one-year, part-time academic certificate program designed for those with a serious interest in bioethics and who wish to further their knowledge of the history, philosophical underpinnings, and contemporary practice of bioethics. Applications for admissions in the fall for the following year's cohort group.

<https://bioethics.hms.harvard.edu/education/fellowship-bioethics> Contact: bioethics_fellowship@hms.harvard.edu

Ethics for lunch at Johns Hopkins Hospital. This monthly conference series attracts 60-70 attendees to each session from the entire hospital community to participate in discussion about an important clinical ethics issue. Last event:

[https://mailchi.mp/jhu/z6pu34uy4o-2514510?e=\[UNIQID\]](https://mailchi.mp/jhu/z6pu34uy4o-2514510?e=[UNIQID])

Previous events: <https://bioethics.jhu.edu/news-events/events/ethics-for-lunch/>

Även om ingen ser, bör människor bete sig moraliskt. Utan inneboende moral behövs starka yttre auktoriteter. Utan någondera faller civilisationen sönder. Av Inga-Britt Ahlenius. <https://www.svd.se/moralen-har-en-alldeles-egen-zon>

Medlem som påtalade antisemitiska trakasserier diskriminerades av facket | DO. <https://www.do.se/om-do/pressrum/aktuellt-aktuellt-under-2020/medlem-som-patalade-antisemitiska-trakasserier-diskriminerades-av-facket/>

"Äldre fråntas rätten till självbestämmande" skriver 3 forskare. <https://www.dagensmedicin.se/opinion/debatt/aldre-franttas-ratten-till-självbestämmande/>

Lagbrott när regionerna låter privatpatienter gå före. DN Debatt. <https://www.dn.se/debatt/lagbrott-nar-regionerna-later-privatpatienter-ga-fore/>

Låt personalen turas om med det tyngsta arbetet. Intervjun med Lars-Magnus Andersson läkare och verksamhetschef. <https://lakartidningen.se/aktuellt/podd/2020/11/verksamhetschef-lat-personalen-turas-om-med-det-tyngsta-arbetet/>

France. Comité Consultatif National d'éthique (CCNE). *Enjeux éthiques de la prise en charge et de l'accès aux soins pour tous en situation de forte tension liée à l'épidémie de Covid-19.* 16 november 2020. https://www.ccne-ethique.fr/sites/default/files/ccne_saisine_triaje.pdf

<https://www.ccne-ethique.fr/fr/actualites/enjeux-ethiques-de-la-prise-en-charge-et-de-lacces-aux-soins-pour-tous-en-situation-de>

Briefing. Nuffield Council on Bioethics. *Fair and equitable access to Covid-19 treatments and vaccines.*

<https://www.nuffieldbioethics.org/publications/fair-and-equitable-access-to-covid-19-treatments-and-vaccines>

Who should get the coronavirus vaccine first? France and the UK have different answers. University of Oxford.

<https://theconversation.com/who-should-get-the-coronavirus-vaccine-first-france-and-the-uk-have-different-answers-149875>

The Hastings Center. *Humanity on the Brink: Narratives of Caregiving and Dementia.* By Mary Click Washington University School of Medicine. <https://www.thehastingscenter.org/humanity-on-the-brink-narratives-of-caregiving-and-dementia/>

Removing the legal barriers to treating the excruciating pain of cluster headaches | Journal of Medical Ethics blog.

<https://blogs.bmj.com/medical-ethics/2020/11/16/removing-the-legal-barriers-to-treating-the-excruciating-pain-of-cluster-headaches/>

Smers etikdag 10/12 2020 har tema *"Pandemi – beslutsfattande, kommunikation & vaccination"* och är uppdelad i tre webbinarier.

<https://smer.se/2020/11/13/smers-etikdag-2020-pandemi-beslutsfattande-kommunikation-vaccination/>

Praxis har skapats om att inte etikpröva typiska fallbeskrivningar. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/11/praxis-har-skapats-om-att-inte-etikprova-typiska-fallbeskrivningar/>

Regeringen vill öka antalet organdonationer och lämnar in en proposition förslag på nya regler om organdonation.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/11/regeringen-vill-oka-antalet-organdonationer/>

I en lagrådsremsa föreslår regeringen två nya brott i brottsbalken. Det blir straffbart att uppmana eller att på något annat sätt påverka en person att begå självmord. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/11/straffbart-att-uppmanna-nagon-att-ta-sitt-liv/>

Att gömma sig bakom vetenskapen. Politik och vetenskap styrs av skilda tankesätt. Av Hans Bergström. <https://www.svd.se/att-gomma-sig-bakom-vetenskapen>

Coronasmittad gick till jobbet – är det ett brott? En kommentar av Mårten Schultz. <https://www.svd.se/coronasmittad-gick-till-jobbet--ar-det-ett-brott>

Nu i dessa "Coronatider" hamnar en sådan person som min syster med sina funktionsvariationer mellan stolarna. Av Johanna Sandström. <https://www.dagenssamhalle.se/debatt/ska-ni-lata-min-syster-do-34203>

People with learning disabilities were up to six times more likely to die from Covid-19 during the first wave of the pandemic, analysis shows. <https://www.bbc.com/news/health-54924121>

De medverkande barnen i SVT dokusåpa *Våra barns hemliga liv*, exponeras på ett sätt som vittnar om en vuxenvärld utan spärrar, skriver DS krönikör Paulina Neuding. <https://www.dagenssamhalle.se/kronika/barns-liv-och-kanslor-ar-inte-tv-underhallning-34277>

P C Jersild berättar i sin nya bok sakligt och personligt om dödshjälpsdiskussionen som har engagerat honom i trettiotalet åt. <https://lakartidningen.se/aktuellt/manniskor-moten/2020/11/jag-har-skrivit-att-jag-inte-vill-hamna-i-respirator/>

Vi ber de läkare som önskar legalisera medicinska metoder för dödshjälp att redovisa ett korrekt vetenskapligt underlag, skriver debattörer i en slutreplik. <https://www.svd.se/fragor-om-dodshjalp-lamnas-obesvarade>

Assisted suicide is a reasonable excuse for overseas travel for locked-down Britons. <https://www.bioedge.org/bioethics/assisted-suicide-is-a-reasonable-excuse-for-overseas-travel-for-locked-down/13606>

Torres NS. *The Miracle Moment.* JAMA Pediatr. Published online November 02, 2020. <https://jamanetwork.com/journals/jamapediatrics/fullarticle/2772455>

What Is an Ethically Informed Approach to Managing Patient Safety Risk During Discharge Planning?

John C. West, JD, MA. *AMA J Ethics*. 2020;22(11):E919-923. doi: 10.1001/amaethics.2020.919.

<https://jurnalofethics.ama-assn.org/article/what-ethically-informed-approach-managing-patient-safety-risk-during-discharge-planning/2020-11>

'Dementia: ethical issues' – over ten years on. By Julian C. Hughes. Blog post. Nuffield Council on Bioethics.

<https://www.nuffieldbioethics.org/blog/dementia-ethical-issues-over-ten-years-on>

Webbinarium på barnkonventionens dag 20/11. 9.00-11.30: *En framtid för världens barn?* Arrangeras av SLS, KI, Unicef och SIGHT.

<https://www.sls.se/om-oss/aktuellt/kalendarium/webbinarium-pa-barnkonventionens-dag-en-framtid-for-varldens-barn/>

Smer. Webbinarium: *Vård till personer utan permanent uppehållstillstånd*. 23/11. 12.50 - 14.30.

Smer publicerar den 23/11 rapporten *Vård till personer utan permanent uppehållstillstånd – Etiska aspekter på behandling som kräver eftervård* (Smer 2020:6). <https://smer.se/calendar/webbinarium-vard-till-personer utan-permanent-uppehallstillstand/>

Cambridge Consortium for Bioethics Education. Three-day meeting. Feb. 15, 16, 17, 2021. Virtual format.

<http://icmbioethics.com/wordpress/>

Ledigt jobb. Universitetslektor i praktisk filosofi och tillämpad etik Linköping. <https://liu.se/jobba-pa-liu/lediga-jobb?rmpage=job&rmjob=15065&rmlang=SE>

Nästan alla nya dödsfall under hösten är personer över 70 år. De flesta har bott hemma.

<https://www.dagensmedicin.se/specialistomraden/infektion/hoga-dodstal-aven-bland-aldre-som-bor-hemma/>

Smittorisk var ej godtagbart skäl för isolering av tvångsvårdade. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/10/smittorisk-var-ej-godtagbart-skal-for-isolering-av-tvangsvardade/>

Dömd för dråp överklagar dödshjälpsdom till HD. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasternorrland/overklagar-dodshjalpsdom-till-hd>
Avgörande kunskap saknas kring dödshjälp skriver flera debattörer. <https://www.svd.se/avgorande-kunskap-saknas-kring-dodshjulp>
Hög tid för utredning om dödshjälp. Av Staffan Bergström, Barbro Westerholm och 83 läkare. <https://www.svd.se/hog-tid-for-utredning-om-dodshjulp>

Etik och läkarroll. *Patientcentrerad konsultation – bra för både patient och läkare.* Av Charlotte Hedberg.
<https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/artiklar-1/etik-och-lakarroll/2020/10/patientcentrerad-konsultation-bra-for-bade-patient-och-lakare/>

Debatt. *Sjukvården ändras inte till det bättre med nya ord!* Av Calle Waller vårdpolitisk talesman på Prostatacancerförbundet.
<https://www.dagenssamhalle.se/debatt/sjukvarden-andras-inte-till-det-battre-med-nya-ord-34175>

Debatt. *Barns känslor blir oetisk underhållning i SVT-serie.* Av tolv forskare vid barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen vid Stockholms universitet. <https://www.dn.se/kultur/barns-kanslor-blir-oetisk-underhallning-i-svt-serie/>

Smer. Välkommen till webinarium den 24 november: *Ethical choices in a pandemic – a Swedish perspective.*
<https://smer.se/calendar/ethical-choices-in-a-pandemic-a-swedish-perspective/>

Nationella nätverket för etikråd och etikkommittéer anordnar ett webinarium om *Etiska frågor under coronapandemin*. Datum: 20/11. Tid: 13.00-15.00. Program och info för att delta kontakta: rose-marie.isaksson@norrbotten.se Ordförande Region Norrbottens etiska råd.

Svensk förening för Narrativ medicin arrangerar den 5e workshoppen i Narrativ medicin på Sahlgrenska Universitetssjukhuset - medicinkliniken Mölndal, den 22-23 Januari 2021. Program och anmälan: <http://narrativmedicin.se/5e-workshoppen-i-narrativ-medicin-22-23-januari-2021/>

Smer. Länk till webbfilm och presentationer från Ingemar Engströms etikpris seminarium 22/10:
<https://smer.se/calendar/etikpristagarens-seminarium-2020-medikalisering/>

Läkarförbundets avgående ordförande Heidi Stensmyren har valts till president för World Medical Association (WMA).
<https://slf.se/pressrum/lakarforbundets-ordforande-vald-till-president-for-world-medical-association-wma/>

New Zealand euthanasia: Assisted dying to be legal for terminally ill people. <https://www.bbc.com/news/world-asia-54728717>

Ethical decision making when demand for intensive care exceeds available resources. The need for public discussion. By Tim Cook, et al. Blog. Journal of Medical Ethics.

<https://blogs.bmj.com/medical-ethics/2020/11/04/ethical-decision-making-when-demand-for-intensive-care-exceeds-available-resources-the-need-for-public-discussion/>

What Is Ethically Informed Risk Management? Alan J. Card. *AMA J Ethics.* 2020;22(11):E965-975. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/what-ethically-informed-risk-management/2020-11>

Oktober

Åsa Warnolf, specialist i urologi, har tilldelats Svenska läkaresällskapets etikpris "Hippokratespriset" 2020.

<https://lakartidningen.se/aktuellt/manniskor-moten/2020/10/malet-att-bli-en-sa-bra-doktor-som-mojligt-for-varje-patient/>

Vipeholmsanstalten. En serie i 5 delar. Ett samarbete mellan Ekot och P1 Dokumentär.

Del 1. Min farbrors hjärna. <https://sverigesradio.se/avsnitt/1603855>

Del 2. Kariesexperimentet och barnen. <https://sverigesradio.se/avsnitt/1603856>

Uppdrag Granskning. Spelet om munskydden på äldreboenden. Del 1. <https://www.svtplay.se/video/28880062/uppdrag-granskning/uppdrag-granskning-sasong-21-spelet-om-munskydden-del-1>

Debatt. En kommunikatör är varken god eller ond utan mer av ett redskap, som en stor hammare. Hur den används beror på vem det är som håller i tillhygget i fråga. <https://www.dagenssamhalle.se/kronika/kommunikatoren-ar-ett-stadigt-tillhygge-34102>

Debatt. Nätläkarnas framgångar bygger på politiska beslut som egentligen handlat om något

annat. <https://www.dagensarena.se/opinion/politikens-okunskap-om-marknader/>

Ivo har åtalsanmält en läkare som ”spontant och på eget initiativ” i en skrivelse informerat Ivo om en patients hälsotillstånd.
<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/10/lakare-atalsanmals-for-att-ha-anmalt-patient-till-ivo/>

Kabir, Z.N., Boström, A. & Konradsen, H. *In Conversation with a Frontline Worker in a Care Home in Sweden during the COVID-19 Pandemic.* J Cross Cult Gerontol (2020). <https://doi.org/10.1007/s10823-020-09415-7>.

Använd den expertis som finns i Stockholm. Skriver tre äldreforskare i en replik om Zarembas artikel. <https://www.dn.se/kultur/tre-aldreforskare-anvand-den-expertis-som-finns-i-stockholm/>

Dödsskräck bakom skev covidrapportering. Debattartikel av hemsjukvårdsläkaren Eric Bertholds. <https://www.svd.se/dodsskrack-bakom-skev-covidrapportering/i/senaste>

Apropå! Stressreflexer och covid-19-symtom. Debattartikel av Anders Löfqvist, leg läkare.
<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/10/apropa-stressreflexer-och-covid-19-symtom/>

Robert L. Klitzman (2020). *Needs to Prepare for “Post-COVID-19 Syndrome”.* The American Journal of Bioethics, 20:11, 4-6, DOI: 10.1080/15265161.2020.1820755 <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1820755>

Danton S. Char, Michael D. Abràmoff & Chris Feudtner (2020). *Identifying Ethical Considerations for Machine Learning Healthcare Applications.* The American Journal of Bioethics, 20:11, 7-17, DOI: 10.1080/15265161.2020.1819469
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1819469>

New Project: *Building an Ethics Framework for Big Data in Health Care* - The Hastings Center.
<https://www.thehastingscenter.org/news/new-project-building-an-ethics-framework-for-big-data-in-health-care/>

Replik av Björn Eriksson och Johan Bratt till Maciej Zaremba efter förra veckans artikel:
Zaremba har fel om äldrevården. <https://www.dn.se/kultur/replik-zaremba-har-fel-om-aldrevarden/>

Maciej Zaremba svarar: *De hänvisar inte till det dokument jag har skrivit om.*

<https://www.dn.se/kultur/svar-direkt-de-hanvisar-inte-till-det-dokument-jag-har-skrivit-om/>

Replik av Björn Eriksson och Johan Bratt. *Felaktigheterna kvarstår, Maciej Zaremba!* <https://www.dn.se/kultur/bjorn-eriksson-och-johan-bratt-felaktigheterna-kvarstar-maciej-zaremba/>

Maciej Zaremba svarar: *Ordet "ljusskyggt" är för svagt, vi talar om en mörkläggning.* <https://www.dn.se/kultur/maciej-zaremba-svarar-ordet-ljusskyggt-ar-for-svagt-vi-talar-om-en-morklaggning/>

I det konstiga landet där många av de äldre dog. Av Tove Lifvendahl. <https://www.svd.se/i-det-konstiga-landet-dar-manga-av-de-aldre-dog>

Ska man känna en läkare för att få leva? <https://www.dn.se/ledare/peter-wolodarski-ska-man-kanna-en-lakare-for-att-fa-leva/>

Dags för en ny runda i det etiska samtalet. Av Olof Ehrenkrona. <https://www.svd.se/dags-for-en-ny-runda-i-det-etiska-samtalet>

De höga dödstalen är inte äldrevårdens fel. Sten Lennquist. <https://www.svd.se/de-hoga-dodstalen-ar-inte-aldrevardens-fel>

Är patientsäkerheten hotad? Jag börjar nästan tro att den är hatad. Av Jona Elings Knutsson specialistläkare och författare. <https://www.dagenssammalle.se/kronika/ar-patientsakerheten-hotad-jag-borjar-nastan-tro-att-den-ar-hatad-34030>

Läkare bör inte delta i geschäft med onödiga undersökningar. Svenska läkaresällskapet. <https://www.dn.se/debatt/lakare-bor-inte-delta-i-geschaft-med-onodiga-undersokningar/>

Tungt att fråga föräldrar om donation. <https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/oktober/tungt-att--fraga-foraldrar--om-donation/>

Patientcentrering har fått en delvis annan innebörd på mitt nuvarande jobb. Magnus Isacson specialistläkare, ordförande, Svensk förening för allmänmedicin. Läkartidningen. <https://lakartidningen.se/aktuellt/kronika/2020/10/patientcentrering-har-fatt-en-delvis-annan-innebord-pa-mitt-nuvarande-jobb/>

Det finns en situation då min empati försvinner. Av Henrik Widegren. <https://www.dagensmedicin.se/opinion/gastkronika/det-finns-en-situation-da-min-empati-forsvinner/>

Ny bok om ”apatiska” barn. *Om dessa vore svenska barn....* Av Elisabeth Hultcrantz, pensionerad ÖNH-professor.
<https://lakartidningen.se/aktuellt/recensioner/2020/10/kanslomassigt-om-apatiska-invandrarbarn/>

Ny rapport SBU. *Individanpassat stöd till arbete (IPS) för personer med psykisk funktionsnedsättning.*
https://www.sbu.se/2020_10?pub=48128

Nuffield Council on Bioethics responds to announcement of UK human challenge trials.
<https://www.nuffieldbioethics.org/news/nuffield-council-on-bioethics-responds-to-announcement-uk-human-challenge-trials>

Amid the Pandemic and Racial Injustice, Greater Empathy in Medical School - The Hastings Center.
<https://www.thehastingscenter.org/amid-the-pandemic-and-racial-injustice-greater-empathy-in-medical-school/>

Can You Handle Herd Immunity? Ask These Philosophers. <https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2020-10-10/covid-19-herd-immunity-and-the-cost-to-our-humanity-kg3mmmsv>

Dikt från kliniken. *Vad annars finns vi för?* Sigrid Malmkvist Padoan. <https://lakartidningen.se/aktuellt/kultur-2/2020/10/vad-annars-finns-vi-for/>

Varför har så många äldre stockholmare tillåtits dö utan läkarvård under coronapandemin? Hur kunde en ljusskygg order från regionen räcka för att sopa undan både yrkesetiken och lagen? Av Maciej Zaremba. <https://www.dn.se/kultur/varfor-fick-de-aldre-do-utan-lakarvard/>

Journalisten Maciej Zaremba och Region Stockholms chefsläkare Johan Bratt debatterade i Aktuellt
<https://www.svt.se/nyheter/inrikes/zaremba>

Podcast. Samtal med Maciej Zaremba. SvD Ledare. Ledarredaktionen. <https://www.svd.se/maciej-zaremba-om-de-aldre-som-lamnades-att-do>

För att sortera patienter som inte ska få sjukvård rekommenderar riktlinjerna en algoritm som verktyg för att mäta så kallad skörhet. Från Sörmlands Media granskning maj 2020. <https://ekuriren.se/artikel/pr5ne5nr>

Riktlinjer om syrgas togs fram ihop med läkarbolagen.

<https://www.dn.se/sthlm/riktlinjer-om-syrgas-togs-fram-ihop-med-lakarbolagen/>

Sverige skulle skydda de äldre – men lämnade dem utan läkarvård.

<https://www.dn.se/ledare/sverige-skulle-skydda-de-aldre-men-lamnade-dem-utan-lakarvard/>

Regeringen föreslår att en lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar ska införas.

<https://www.regeringen.se/rattliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2019/10/ds-201920/>

2020-10-07. Lagrådets yttrande över förslag till 1. lag om ändring i lagen (1987:269) om kriterier för bestämmande av människans död, 2. lag om ändring i lagen (1995:831) om transplantation m.m., 3. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
<https://www.lagradet.se/wp-content/uploads/2020/10/Organdonation.pdf>

En läkare som skrev journal under en tågresan har anmälts till åtal av Inspektionen för vård och omsorg

(Ivo). <https://lakartidningen.se/aktuellt/patientsakerhet/2020/10/atalsanmals-etter-att-ha-skrivit-journal-under-tagresa/>

IVO vitesförelägger Norrköpings kommun. IVO har identifierat flera mycket allvarliga brister som bidragit till en katastrofal utgång i ärendet som rör den treåriga flickan ”Lilla Hjärtat”.

<https://www.ivo.se/publicerat-material/nyheter/2020/lilla-hjartat-ivo-vitesforelagger-norrkopings-kommun/>

<https://www.svtplay.se/video/28546782/nyheter-direkt/ivo-besked-om-esmeralda?start=false>

Netherlands backs euthanasia for terminally ill children under-12. <https://www.bbc.com/news/world-europe-54538288>

WHO Director-General's remarks: "*There has been some discussion recently about the concept of reaching so-called "herd immunity" by letting the virus spread. Herd immunity is a concept used for vaccination, in which a population can be protected from a certain virus if a threshold of vaccination is reached (...) herd immunity is achieved by protecting people from a virus, not by exposing them to it. (...) never in the history of public health has herd immunity been used as a strategy for responding to an outbreak, let alone a pandemic. It is scientifically and ethically problematic*".

<https://www.who.int/dg/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-at-the-media-briefing-on-covid-19---12-october-2020>

The Nuffield Council on Bioethics has published a briefing on the key questions for the next phase of the UK's response to COVID-19.
<https://www.nuffieldbioethics.org/news/ten-questions-on-the-next-phase-of-the-uks-covid-19-response>

Bramstedt KA. *The carnage of substandard research during the COVID-19 pandemic: a call for quality*. Journal of Medical Ethics
Published Online First: 01 October 2020. <https://jme.bmjjournals.org/content/medethics/early/2020/09/09/medethics-2020-106494.full.pdf>

To all European researchers working in medical ethics: would you considered publishing a paper, short article or report in the EACME newsletter? The deadline next EACME newsletter is on November 30th. Contact Dr Caroline Brall (caroline.brall@hest.ethz.ch) for more details.

När juristen eller journalisten ifrågasätter läkargärningen. Av Björn Hurtig och Jens Lindborg.

<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/10/nar-juristen-eller-journalisten-ifragasatter-lakargarningen/>

Finns kritiska röster i expertgruppen som ska granska metoden för medicinska åldersbedömningar? Av Mikael Sandlund, ordförande i SLS delegation för medicinsk etik. <https://www.sls.se/om-oss/aktuellt/publicerat/2020/finns-kritiska-roster-i-expertgruppen-som-ska-granska-metoden-for-medicinska-aldersbedomningar/>

Betänkande av Hedersbrottsutredningen. SOU 2020:57 *Ett särskilt hedersbrott.* <https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/10/sou-202057/>

Äldrevården under Corona. Vårdfokus har skickat en enkät till 1015 medlemmar i Vårdförbundet inom äldrevård och hemsjukvård och gjort bakgrundsintervjuer med sjuksköterskor, chefer, forskare och myndighetsexperter, samt gått igenom rapporter och offentlig statistik. <https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/oktober/vi-har-gjort-allt-som-star-i-var-makt/>
<https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/oktober/manga-aldre-dog-efter-att-ha-delat-hygienutrymmen/>

Föraktet mot dem som tar om hand. Av vårdaren Petra Thorgren. <https://www.dagensarena.se/opinion/foraktet-mot-dem-som-tar-om-hand/>

Utkast till minnesord över en älskad hjärna. Av Ebba Lindqvist, specialistläkare, medicine doktor, Karolinska universitetssjukhuset, Karolinska institutet. <https://lakartidningen.se/aktuellt/kultur-2/2020/09/utkast-till-minnesord-over-en-alskad-hjarna/>

Ett förtroende som lätt urholkas när läkare börjar beskylla varandra för felbehandlingar. Av Jakob Ratz Endler, specialistläkare, Khayelisha hospital, Kapstaden. <https://lakartidningen.se/aktuellt/kronika/2020/10/ett-fortroende-som-latt-urholkas-nar-lakare-borjar-beskylla-varandra-for-felbehandlingar/>

Har hänsynen till läkare och vissa andra yrkesgrupper gått för långt i medierna? Det undrar medieombudsmannen Ola Sigvardsson. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/10/att-beratta-vem-som-felat-ar-konsumentupplysning/>

Är det åt detta vi vill att forskarna ska ägna sig? <https://esvd.svd.se/1001/Svenska-Dagbladet/334751/2020-10-07/16048503/Ar-det-at-detta-vi-vill-att-forskarna-ska-agna-sig>

BBC UK. *Children not able to give 'proper' consent to puberty blockers, court told.* <https://www.bbc.com/news/uk-54450273>

Amnesty International. *As if expendable - The UK government's failure to protect older people in care homes during the Covid-19 pandemic.* This report examines UK government decisions and failures which resulted in violations of the human rights of people living in care homes. <https://www.amnesty.org/en/documents/eur45/3152/2020/en/>

Arnold-Forster A. '*A small cemetery*': death and dying in the contemporary British operating theatre. Medical Humanities 2020;46:278-287. <https://mh.bmjjournals.org/content/46/3/278>

Harvard Medical School Master of Bioethics. Fall 2021 Admissions.

https://issuu.com/harvardbioethics/docs/harvard_medical_school_master_of_bioethics_program?fr=sN2VhOTUyMDYxNg
<https://bioethics.hms.harvard.edu/education/master-bioethics/apply>

Äldre coronasjuka gavs så kallad vård i livets slutskede utan att anhöriga förstod vad det innebar.

<https://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=83&artikel=7561304>

Socialstyrelsens riktlinjer ändrades efter besked om att syrgas inte finns på äldreboenden. <https://www.dn.se/sverige/riktlinjer-andrades-efter-besked-om-att-syrgas-inte-finns-pa-aldreboenden/>

Läs mer: "Det gick för fort när Socialstyrelsen tog fram riktlinjer för symptomlindring för äldre på äldreboenden vid covid-19". Det anser Bertil Axelsson, ordförande i Nationella rådet för palliativ vård.

<https://www.dn.se/sverige/expert-pa-palliativ-vard-riktlinjerna-blev-verklighetsfranvanda/>

Patienterna behöver få veta – vad är det som styr rekommendationerna? När anmälningar nu granskas om utebliven vård till äldre covidpatienter är det svårt att undvika misstanken att patienters väl åsidosatts av andra hänsyn. <https://www.dn.se/ledare/patienterna-behoover-fa-veta-vad-ar-det-som-styr-rekommendationerna/>

Äldre låstes in på boenden under pandemin. <https://sverigesradio.se/artikel/7560638>

Mitt under pågående pandemi gjorde personal inom äldreomsorgen vad den kunde för att rädda livet på en riskgrupp. Det tycks inte Ekot ha fattat. Av Lisa Magnusson.

<https://www.dn.se/ledare/lisa-magnusson-helt-ratt-att-lasa-in-de-demenssjuka/>

Att låsa in eller inte låsa in dementa. Av Nils Karlsson.

<https://www.dagenssammalle.se/kronika/att-lasa-eller-inte-lasa-dementa-det-ar-fragan-33703>

”Styrsystem och kontrollåtgärder riskerar att kringskära den professionella autonomin. Det blir en ond cirkel.” Det säger Anders Ivarsson Westerberg, professor i offentlig förvaltning.

<https://www.sjukhuslakaren.se/kan-en-pandemi-forandra-administrationssamhallet/>

Författaren och sjuksköterskan Hanne Kjöller ställer forskarna mot väggen.

<https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/september/hanne-kjoller-staller-forskarna-mot-vaggen/>

Pressmeddelande. Åklagarmyndigheten. *Åtal mot en tidigare kirurg vid Karolinska universitetssjukhuset.*

<https://www.aklagare.se/nyheter-press/pressmeddelanden/2020/september/atal-mot-en-tidigare-kirurg-vid-karolinska-universitetssjukhuset/>

Sänkt straff i hovrätten för dödshjälp i Nordaningrå. <https://www.svt.se/nyheter/lokalt/vasternorrland/sankt-straff-for-dodshjalp>

The Nuffield Council on Bioethics. COVID-19 challenge trial. *To challenge or not to challenge? That is the question!*

<https://www.nuffieldbioethics.org/blog/to-challenge-or-not-to-challenge-that-is-the-question>

The Catholic Church on assisted suicide and euthanasia. 2020-09-22.

<http://press.vatican.va/content/salastampa/en/bollettino/pubblico/2020/09/22/200922a.html>

The Cult of Autonomy and Why Bioethics Needs to Become More Communal. By Craig Klugman.

<http://www.bioethics.net/2020/09/the-cult-of-autonomy-and-why-bioethics-needs-to-become-more-communal/>

Arnold-Forster A. ‘*A small cemetery*’: death and dying in the contemporary British operating theatre
Medical Humanities 2020;46:278-287. <https://mh.bmj.com/content/46/3/278>

September

Lagrådsremiss för att förbättra regelverket för organdonation.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/09/forslag-pa-nya-regler-kring-organdonation/>

Delegation för ökad tillgänglighet i hälso- och sjukvården utsedd.

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/09/delegation-for-okad-tillganglighet-i-halso--och-sjukvarden-utsedd/>

Fram till 7 oktober finns fortfarande möjlighet att nominera en person eller organisation till Smers etikpris som delas ut i december.

Länk till mer info: <https://smer.se/2020/05/26/foresla-vem-som-ska-fa-smers-etikpris-2020/>

Ingemar Engström Etikpristagarseminarium *Medikalisering – när livet blir en sjukdom*. Hålls som webbinarium den 22 oktober 9.00-12.00. Länk till mer info, program och anmälan:

<https://smer.se/calendar/etikpristagarens-seminarium-2020-medikalisering/>

Valdemar Erling har skickat en inbjudan till den femte workshopen i Narrativ medicin på Sahlgrenska Universitetssjukhuset - medicinkliniken Mölndal, den 22-23 Januari 2021. Länk till program och anmälan: <http://narrativmedicin.se/5e-workshopen-i-narrativ-medicin-22-23-januari-2021/>

Människor och tro. Sveriges Radio. *Dödshjälp i Sverige – en rättighet eller ett etiskt och mänskligt dilemma?*

<https://sverigesradio.se/avsnitt/1564090>

OHLR i tid och otid. En krönika av Bengt von Zur-Mühlen. <https://www.sjukhuslakaren.se/kronika/Ohrl-i-tid-och-otid/>

Överbelastning på akutmottagningar kopplad till ökad dödlighet.

<https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/nya-ron/2020/09/overbelastning-pa-akutmottagningar-kopplad-till-okad-dodlighet/>

Gustafsson AW, Hommerberg C, Sandgren A. *Coping by metaphors: the versatile function of metaphors in blogs about living with advanced cancer*. Medical Humanities 2020;46:267-277. <https://mh.bmj.com/content/46/3/267>

The Nuffield Council on Bioethics. *Recognising the human rights of people with dementia*. By Katharine Wright.
<https://www.nuffieldbioethics.org/blog/recognising-the-human-rights-of-people-with-dementia>

Dying patients want honesty from their doctors.

<https://scopeblog.stanford.edu/2020/09/21/dying-patients-want-honesty-from-their-doctors-expert-says/>

Arnold H. Levinson et al. (2020). *Duties When an Anonymous Student Health Survey Finds a Hot Spot of Suicidality*. The American Journal of Bioethics, 20:10, 50-60. <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1806374>

Cascio, M.A., Weiss, J.A. and Racine, E. (2020), *Person-Oriented Research Ethics to Address the Needs of Participants on the Autism Spectrum*. Ethics & Human Research. 42: 2-16. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/eahr.500064>

Women and suicide: the dangers of social isolation. Claire Warrington University of Brighton.
<https://theconversation.com/women-and-suicide-the-dangers-of-social-isolation-145878>

Liza-Marie Johnson, Devan M. Duenas & Benjamin S. Wilfond (2020). *Click Here to Complete This Survey: Online Research, Adolescents, and Parental Consent*. The American Journal of Bioethics, 20:10, 82-83.
<https://www.tandfonline.com/action/showCitFormats?doi=10.1080%2F15265161.2020.1806381>

Helgesson G, Bülow W, Eriksson S, et al. *Should the deceased be listed as authors?* Journal of Medical Ethics 2019;45:331-338.
<https://jme.bmjjournals.org/content/45/5/331>

I dunklet på den palliativa avdelningen summeras ett yrkesliv. Av Nina Cavalli-Björkman, överläkare, specialist i onkologi, Uppsala.
<https://lakartidningen.se/aktuellt/kronika/2020/09/i-dunklet-pa-den-palliativa-avdelningen-summeras-ett-yrkesliv/>

Man med misstänkt covid nekades ambulans. En ambulanssjuksköterska kritiseras av Inspektionen för vård och omsorg.
<https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/september/man-med-misstankt-covid-nekades-ambulans/>

En app ska minska behovet av att söva barn inför MR-undersökning. <https://www.vardfokus.se/webbnyheter/2020/september/hans-app-ska-minska-behovet-av-att-sova-barn/>

Här kan du ta del av remissvaren som kommit in angående SOU 2020:15. *Strukturförändring och investering i hälso- och sjukvården – lärdomar från exemplet NKS*. Sista datum för att lämna svar var 11/9. <https://www.regeringen.se/remisser/2020/05/strukturforandring-och-investering-i-halso--och-sjukvarden---lardomar-fran-exemplet-nks-sou-2020-15/>

SOU 2020:54 *En långsiktigt hållbar migrationspolitik.*

<https://www.regeringen.se/rattliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/09/sou-202054/>

Läs mer: *Kommer migrationslagstiftningen att överensstämma med medicinsk etik?* <https://www.sls.se/om-oss/aktuellt/publicerat/2020/kommer-migrationslagstiftningen-att-overensstamma-med-medicinsk-etik/>

Socialstyrelsen. Plan med förslag på insatser för att stödja regionernas hantering av uppdämda vårdbehov orsakade av covid-19.

<https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/sa-vill-socialstyrelsen-stotta-regionernas-hantering-av-uppdamda-vardbehov/>

Läs mer: Nytt stöd för prioritering när vårdskuld ska betas av. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/09/nytt-stod-for-prioritering-nar-vardskuld-ska-betas-av/>

Don't torment me with hope. Alexandra Filby. BMJ 2020;370:m3016. <https://www.bmj.com/content/370/bmj.m3016>

Anorexia patient should not be force-fed, says UK judge. By Michael Cook. <https://www.bioedge.org/bioethics/anorexia-patient-should-not-be-force-fed-says-uk-judge/13549>

Burnout in healthcare staff is common -- and can make empathising with patients difficult. By Damien Ridge. University of Westminster. <https://theconversation.com/burnout-in-healthcare-staff-is-common-and-can-make-empathising-with-patients-difficult-145862>

Oxford University. Inaugural director and academic team appointed to new Institute for Ethics in AI.

<https://www.ox.ac.uk/news/2020-09-11-inaugural-director-and-academic-team-appointed-new-institute-ethics-ai>

"Vem är jag att släcka hoppet och förklara det uppenbara – att ingen bot finns?". En krönika av Cecilia Billkvist, överläkare, kirurgkliniken, Capios S:t Görans sjukhus. <https://lakartidningen.se/aktuellt/kronika/2020/09/vem-ar-jag-att-slacka-hoppet-och-forklara-det-uppenbara-att-inget-bot-finns/>

Intyg för assisterat döende i Schweiz väcker svåra frågor. Av Niklas Juth, Titti Mattsson och Niels Lynöe.

<https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/artiklar-1/etik-och-lakarroll/2020/09/intyg-for-assisterat-doende-i-schweiz-vacker-svara-fragor/>

Malin Sundström. *Existentiell ensamhet hos sköra äldre personer - Vårdpersonals och volontärers erfarenheter och behov av stöd*. 2020. Doktorsavhandling. Malmö Universitet. <http://mau.diva-portal.org/smash/get/diva2:1404255/FULLTEXT01.pdf>

Prata med medborgare på medborgares vis, kommuner. Av Nils Karlsson, filosof. <https://www.dagenssamhalle.se/kronika/prata-med-medborgare-pa-medborgares-vis-kommuner-33397>

Algoritmer i beslutsstöd ska vara öppet tillgängliga för granskning. En debattartikel av Mikael Hoffmann och Lars L Gustafsson. <https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/09/ta-fram-en-langsiktig-nationell-plan-for-digitala-kunskapsdatabaser/>

Rasismen i sjukvården skördar liv. Av Jona Elings Knutsson specialistläkare och författare. <https://www.dagenssamhalle.se/kronika/rasismen-i-sjukvarden-skordar-liv-33421>

Utförskrade patienter läggs in på psykiatriska slutenvårdsavdelningar. Av Fanny Nilsson AT-läkare. <https://www.dagensarena.se/opinion/laga-och-lak-forsakringskassan/>

Etik vid en pandemi. Torsten Mossberg, ordförande etik- och ansvarsrådet. <https://lakartidningen.se/opinion/signerat/2020/09/etik-vid-en-pandemi/>

Heritable human genome editing: the National Academies/Royal Society report. <https://www.nuffieldbioethics.org/blog/heritable-human-genome-editing-the-national-academies-royal-society-report>

Video. *Ethics Talk: Equitable Allocation of SARS-CoV-2 Vaccine.* An interview with Ruth Faden professor of biomedical ethics at the Johns Hopkins Berman Institute of Bioethics. <https://journalofethics.ama-assn.org/videocast/ethics-talk-equitable-allocation-sars-cov-2-vaccine>

Beyond the pandemic: find better ways to talk about death. By *Dr Laura Davies. University of Cambridge.* https://www.cam.ac.uk/stories/BeyondThePandemic_agooddeath

Rethinking Ethical Categories in the Age of Technology - The Hastings Center.
<https://www.thehastingscenter.org/centerreports/rethinking-ethical-categories-in-the-age-of-technology/>

Ethical Imperatives to Overcome Stigma Against People With Substance Use Disorders. VADM Jerome M. Adams, MD, MPH and Nora D. Volkow, MD. *AMA J Ethics.* 2020;22(8):E702-708. doi: 10.1001/amajethics.2020.702. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/ethical-imperatives-overcome-stigma-against-people-substance-use-disorders/2020-08>

Vad är en människa? Välkomna till den första filmfestivalen med Narrativ medicin i fokus. Dagarna ges som en kurs och vänder sig till dig som är intresserad av vårdens berättelser. Tid: 5 – 6 Nov 2020.

<https://regionkalender.vgregion.se/RegionKalender/main.nsf/viewEvents/ABF697EB4D738C2BC1258574003BAF55?opendocument&preview=1>
[https://regionkalender.vgregion.se/RegionKalender/main.nsf/ABF697EB4D738C2BC1258574003BAF55/\\$file/Filmfestival%20-%20Narrativ%20medicin.pdf](https://regionkalender.vgregion.se/RegionKalender/main.nsf/ABF697EB4D738C2BC1258574003BAF55/$file/Filmfestival%20-%20Narrativ%20medicin.pdf)

Ivos kritik för allvarlig bristande vård på korttidsboende. <https://www.yardfokus.se/webbnyheter/2020/augusti/allvarlig-kritik-for-bristande-varv-pa-korttidsboende/>

En tragisk patienthändelse i Göteborg gör nu att Sahlgrenska universitetssjukhuset efterlyser utökade möjligheter att identifiera patienter som saknar identitetshandlingar. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/09/02/sahlgrenska-vill-kunna-ta-fingeravtryck-pa-patienter/>

Linus Källgård AT-läkare skriver om Maj-Lis som bestämt sig för att träffa sin Sigvard på äldreboendet.
<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/09/04/coronakortet-haller-inte-alltid/>

Läkarassisterat döende är en fråga om frihet och självbestämmande och borde tillåtas i Sverige. Det menar läkaren Elisabet Abelin-Norell, som själv planerar att avsluta sitt liv i Schweiz i nästa vecka. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/09/svensk-lakare-jag-vill-fa-hjalp-att-do-i-lugn-och-ro/>

Pettersson, M., Hedström, M. & Höglund, A.T. *The ethics of DNR-decisions in oncology and hematology care: a qualitative study.* BMC Med Ethics 21, 66 (2020). <https://doi.org/10.1186/s12910-020-00508-z>

Marmstål Hammar L. et al. Being Treated With Respect and Dignity? – Perceptions of Home Care Service Among Persons With Dementia. [https://www.jamda.com/article/S1525-8610\(20\)30591-0/fulltext](https://www.jamda.com/article/S1525-8610(20)30591-0/fulltext)

Bülow, W., Godskesen, T. E., Helgesson, G., Eriksson, S. *Why unethical papers should be retracted.* Journal of Medical Ethics, Published Online First: 13 August 2020. doi: 10.1136/medethics-2020-106140.
<https://jme.bmjjournals.org/content/early/2020/08/13/medethics-2020-106140>

Only one in ten medical treatments are backed by *high-quality* evidence. <https://theconversation.com/only-one-in-ten-medical-treatments-are-backed-by-high-quality-evidence-145224>

”I don’t want my friends to know” – young people on growing up with Crohn’s or colitis.
<https://theconversation.com/i-dont-want-my-friends-to-know-young-people-on-growing-up-with-crohns-or-colitis-143639>

Kelly MP. Is It Justifiable to Make Self-Determination Illusory to Motivate a Specific Health Outcome? *AMA J Ethics*. 2020;22(9):E767-772. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/it-justifiable-make-self-determination-illusory-motivate-specific-health-outcome/2020-09>

Mangino D, Danis M. Sharing Ethics Consultation Notes With Patients Through Online Portals. *AMA J Ethics*. 2020;22(9):E784-791. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/sharing-ethics-consultation-notes-patients-through-online-portals/2020-09>

Ethics Talk: Nudges, Pushes, and the Ethical Challenge of Behavioral Architecture. <https://journalofethics.ama-assn.org/podcast/ethics-talk-nudges-pushes-and-ethical-challenge-behavioral-architecture>

Richardson S. *AMA J Ethics*. 2020;22(9):E760-766. <https://journalofethics.ama-assn.org/article/how-should-clinicians-performance-be-assessed-when-health-care-organizations-implement-behavioral/2020-09>

Augusti

Rättsmedicinalverket saknade stöd i lagen när man fattade beslut om att en intagen patient skulle hållas isolerad i mer än åtta timmar. Det skriver Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) i ett tillsynsbeslut.

<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/08/rattsmedicinalverket-far-kritik-efter-isolering/>

Enligt vittnesmål från personal i Region Uppsala har det hänt att patienter inte berättar om att de har symtom på covid-19 vid besök i vården. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/08/lakare-risk-for-smitta-nar-patienter-morkar-covidsymtom/>

Unga män med ångest och depression har ökad risk att senare i livet drabbas av hjärtinfarkt visar en stor svensk registerstudie. En orsak kan vara dåliga livsstilsval, enligt forskarna. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/08/29/deppiga-tonaringar-riskerar-hjartinfarkt-i-medelaldern/>

"Hur ser vi på risk?". Henrik Widegren skriver om coronakrisens motpoler: Munskyddaren och Ledstångsslickaren.
<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/08/28/hur-ser-vi-pa-risk/>

Omfördelning av läkemedel, sjukvårdsmaterial och personal vid kris.
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/08/omfordelning-av-lakemedel-sjukvardsmaterial-och-personal-vid-kris/>

Framtidens socialtjänst överlämnade slutbetänkande. Hållbar socialtjänst – En ny socialtjänstlag SOU 2020:47.
<https://www.regeringen.se/rattliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/08/sou-202047/>

Brister i samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. *"Kommuner ägnar ofta tid åt att ifrågasätta heldygnsvårdens information, bedömningar och till och med ibland läkemedelsordinationer"* skriver Gunny Åkesson leg. hälso- och sjukvårdskurator.
<https://www.dagenssamhalle.se/debatt/hur-far-vi-samverkan-kring-patienterna-att-fungera-battre-33222>

Bokslut över en omstridd dröm om rättvisa. <https://www.svd.se/bokslut-over-en-omstridd-drom-om-rattvisa>

Ny avhandling. Fredrika Sundberg. *A room designed for caring. Experiences from an evidence-based designed intensive care environment.* <http://hb.diva-portal.org/smash/get/diva2:1429068/FULLTEXT01.pdf>

Ethics as renewed clarity about new situations. Av Per Segerdahl editor of the *Ethics Blog* and Associate Professor of Philosophy at the Centre for Research Ethics & Bioethics (CRB).

<https://ethicsblog.crb.uu.se/2020/08/26/ethics-as-renewed-clarity-about-new-situations/>

The lethal collision of two pandemics: Covid-19 and ageism. Elderly people are 'ethical canaries' in the coalmine during the Covid-19 pandemic. By Margaret Somerville Professor of Bioethics at the University of Notre Dame Australia School of Medicine.

<https://mercatornet.com/the-lethal-collision-of-two-pandemics-covid-19-and-ageism/65804/>

Mack JW, McFatrich M, Withycombe JS, et al. *Agreement Between Child Self-report and Caregiver-Proxy Report for Symptoms and Functioning of Children Undergoing Cancer Treatment*. JAMA Pediatr. Published online August 24, 2020.
doi:10.1001/jamapediatrics.2020.2861. <https://jamanetwork.com/journals/jamapediatrics/fullarticle/2769779>

Public Policy: Why ethics matters – Australian National University (ANU).

<http://press-files.anu.edu.au/downloads/press/p80991/html/ch03.xhtml?referer=375...&page=6>

Les laissés pour compte de la réponse au Covid-19. Partage d'expérience sur l'intervention de Médecins Sans Frontières dans les maisons de repos de Belgique. https://www.msf-azg.be/sites/default/files/imce/Rapport_MaisonsDeRepos/MSF_lessons%20learned%20report_FR_FINAL.pdf

Ny statistik om äldre med covid-19 som vårdats på sjukhus. Socialstyrelsen. <https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/ny-statistik-om-aldre-med-covid-19-som-vardats-pa-sjukhus/>

Ny forskning. *Skörhet bättre mått än ålder för att förutsäga covid-19-överlevnad*. https://news.ki.se/frailty-a-better-prognostic-factor-than-age-for-predicting-covid-19-survival?_ga=2.203783702.769946052.1597911319-556046199.1576577063

Regeringskansliet. *Begränsning av privata sjukvårdsförsäkringars påverkan på offentligt finansierad hälso- och sjukvård*. <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/08/begransning-av-privata-sjukvardsforsakringars-paverkan-pa-offentligt-finansierad-halso--och-sjukvard/>

Svenska Läkaresällskapet. *Vård ska ges efter behov och på lika villkor*.

<https://www.sls.se/om-oss/aktuellt/publicerat/2020/privata-sjukvardsforsakringar-utreds/>

Ingen räknar antalet kamar i vården. En krönika av Jona Elings Knutsson specialistläkare.
<https://www.dagenssamhalle.se/kronika/ingen-raknar-antalet-kamar-i-varden-33178>

Kravet på evidens kan bli kontraproduktivt och farligt! Lars Jacobsson. Umeå universitet.

<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/08/kravet-pa-evidens-kan-bli-kontraproduktivt-och-farligt/>

Dödshjälp befriar inte en läkare från medicinskt ansvar. Av Brita Häggerstrand.

<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/08/dodshjalp-befriar-inte-en-lakare-fran-medicinskt-ansvar/>

Dödshjälp är inte cyniskt – det handlar om humanism.

<https://www.dn.se/ledare/lisa-magnusson-dodshjalp-ar-inte-cyniskt-det-handlar-om-humanism/>

The importance of mourning rituals to the dead. By Luís Cordeiro-Rodrigues. Hunan University.

<https://blogs.bmjjournals.com/medical-ethics/2020/08/17/the-importance-of-mourning-rituals-to-the-dead-2/>

Ivo åtalsammäler läkare som hjälpte ALS-patient att dö. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/08/ivo-atalsamaler-lakare-som-hjalpte-als-patient-att-do/>

Johan von Schreeb professor i katastrofmedicin befinner sig i explosionsdrabbade Beirut för att samordna.

https://nyheter.ki.se/ki-expert-pa-plats-i-beirut-for-att-samordna?_ga=2.18124209.908927958.1597393731-556046199.1576577063

"Livet blev mycket tuffare, men också mer glädjefullt". En intervju med Stefan Einhorn. <https://lakartidningen.se/aktuellt/manniskormoten/2020/08/livet-blev-mycket-tuffare-men-i-hogsta-grad-vart-att-leva/>

Högre kvalitet uppnås inte genom fler inspektioner. Av forskaren Henrik Eriksson.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/08/14/hogre-kvalitet-uppnas-inte-genom-fler-inspektioner/>

Både forskningen och vårdens kapacitet att ta emot unga med könsdysfori måste stärkas. Det skriver Statens medicinsk-etiska råd (Smer) i ett brev till Socialdepartementet. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/08/smer-vill-starka-varden-av-unga-med-konsdysfori/>

Ny rapport. Region Östergötland har journalgranskat samtliga som avlidit i hemmet eller i särskilt boende och samtidigt haft bekräftad covid-19. <https://www.vardfokus.se/globalassets/2020/dodsfall-med-covid-19-pa-sarskilda-boenden-eller-i-eget-hem-i-ostergotland.pdf>

Frihet för njursjuka ett geografiskt lotteri - stora regionala skillnader i Njurvårdsrapport 2020.

<https://press.njurforbundet.se/pressrelease/view/frihet-for-njursjuka-ett-geografiskt-lotteri-stora-regionala-skillnader-i-njurvardsrapport-2020-24332>

Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NkA) får i uppdrag att kartlägga coronapandemins påverkan på anhöriga.
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/08/kartlaggnings-av-coronapandemins-paverkan-pa-anhoriga/>

We should sit this one out: Why ethicists should not help discuss treatment allocation decisions. By Claire Horner.

<https://blogs.bmj.com/medical-ethics/2020/08/10/we-should-sit-this-one-out-why-ethicists-should-not-help-discuss-treatment-allocation-decisions/>

Coronavirus: what will happen if we can't produce a vaccine? By Sarah Pitt University of Brighton.

<https://theconversation.com/coronavirus-what-will-happen-if-we-cant-produce-a-vaccine-144307>

Black Bioethics and How the Failures of the Profession Paved the Way for Its Existence. By Keisha Ray.

<http://www.bioethics.net/2020/08/black-bioethics-and-how-the-failures-of-the-profession-paved-the-way-for-its-existence/>

Is the Coronavirus Pandemic Accelerating Bioethics Nationalism? By Jonathan D. Moreno University of Pennsylvania.

<https://www.thehastingscenter.org/is-the-coronavirus-pandemic-accelerating-bioethics-nationalism/>

Endast en mindre andel av de på äldreboende som dött med covid-19 har fått tillgång till sjukhusvård. Samtidigt visar Socialstyrelsens beräkningar att personer på äldreboenden har sjukhusvårdats i högre grad än vad 70-plussare gjort i stort.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/08/07/fa-covidsjuka-pa-aldreboende-fick-sjukhusvard/>

"Det finns en enorm kraft i sjukhuset", säger temachef Per Mattsson om personalens insatser under pandemin.
<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/08/det-finns-en-urkraft-i-karolinska/>

Covidstudie olaglig enligt etiknamnd. <https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/08/covidstudie-olaglig-enligt-etiknamnd/>
<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/08/04/etiknamnd-anmaler-antikroppstudie-till-atal/>

Coronaepidemin avslöjar åldersdiskrimineringen. Skrivet av Kurt Boman, Sture Eriksson.
<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/08/04/coronaepidemin-avslojar-aldersdiskrimineringen/>

Jag anklagar: Debatten om dödshjälp. Av Mattias Irving. <https://www.dagensarena.se/essa/jag-anklagar-debatten-om-dodshjalp/>

Against Personal Ventilator Reallocation - The Hastings Center. <https://www.thehastingscenter.org/against-personal-ventilator-reallocation/>

NEJM — Race and Medicine. A selection of articles on race and medicine, with implications for improving patient care, professional training, research, and public health. <https://www.nejm.org/race-and-medicine>

Bryan Cwik (2020) *Revising, Correcting, and Transferring Genes*. The American Journal of Bioethics, 20:8, 7-18, DOI: 10.1080/15265161.2020.1783024 <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1783024>

Emily Walsh (2020) *Cognitive Transformation, Dementia, and the Moral Weight of Advance Directives*. The American Journal of Bioethics, 20:8, 54-64, DOI: 10.1080/15265161.2020.1781955
<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1781955>

The Journal of Medicine and Philosophy. This special issue commemorates the 40th anniversary of Tom Beauchamp and James Childress's *Principles of Biomedical Ethics* with a collection of original essays addressing some of the major themes in the book.
<https://academic.oup.com/jmp/issue/45/4-5>

Matthew Shea. *Forty Years of the Four Principles: Enduring Themes from Beauchamp and Childress.* *The Journal of Medicine and Philosophy.* Volume 45, Issue 4-5, August 2020, Pages 387–395. <https://academic.oup.com/jmp/article/45/4-5/387/5878084>

Face mask rules: do they really violate personal liberty? By Gwilym David Blunt University of London.
<https://theconversation.com/face-mask-rules-do-they-really-violate-personal-liberty-143634>

Juli

"*Medverkan till självmord ger risk att dömas för brott*" skriver Fredrik Leijerstam, leg läkare.
<https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/07/medverkan-till-sjalmord-ger-risk-att-domas-for-brott/>

Ingen vårdökande ska behöva tvivla på att läkaren har för avsikt att "aldrig skada, om möjligt bota, ofta lindra, alltid trösta", som läkareden uttrycker det. Det skriver fyra debattörer i en slutreplik. <https://www.svd.se/sjukvarden-ska-sta-i-livets-tjanst--inte-i-dodens>

"*Vi ser en risk för att olika grupper ställs mot varandra*" skriver flera debattörer.
<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/28/vi-ser-en-risk-for-att-olika-grupper-stalls-mot-varandra/>

Ledarlärdom av covid-19 "*Det måste finnas ett varför*". <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/31/ledarlardom-av-covid-19-det-maste-finnas-ett-varfor/>

Två nya uppdrag till Barnombudsmannen med anledning av covid-19.
<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/07/tva-nya-uppdrag-till-barnombudsmannen-med-anledning-av-covid-19/>

Curley, M.A.Q., Broden, E.G. & Meyer, E.C. *Alone, the hardest part.* Intensive Care Med (2020).
<https://link.springer.com/article/10.1007/s00134-020-06145-9>

How ethically challenging are challenge trials? <https://www.nuffieldbioethics.org/blog/how-ethically-challenging-are-challenge-trials>

Denise M. Dudzinski, Benjamin Y. Hoisington & Crystal E. Brown (2020). *Ethics Lessons From Seattle's Early Experience With COVID-19*. The American Journal of Bioethics, 20:7, 67-74, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1764137>

Sheri Fink (2020) Ethical Dilemmas in Covid-19. *Medical Care: Is a Problematic Triage Protocol Better or Worse than No Protocol at All?* The American Journal of Bioethics, 20:7, 1-5, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1788663>

Matthew K. Wynia & Peter D. Sottile (2020). *Ethical Triage Demands a Better Triage Survivability Score*. The American Journal of Bioethics, 20:7, 75-77, <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15265161.2020.1779412>

New Programme Helps Frontline Healthcare Workers at Risk from PTSD and Depression. Oxford University.
<https://www.ox.ac.uk/news/2020-07-24-new-programme-helps-frontline-healthcare-workers-risk-ptsd-and-depression>

Fantastic opportunity! Vacancy Researcher in the Ethics of Prenatal Genetics and Genomics Nuffield Department of Population Health, Old Road Campus, Headington, Oxford. <https://www.ethox.ox.ac.uk/opportunities/vacancies>

Ny chefläkare i Örebro vill stärka etiken. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/24/ny-chefläkare-i-orebro-vill-stärka-etiken/>

Flera regioner uppger för Ivo att palliativvård sattes in för snabbt i början av pandemin och att bedömningarna var generella snarare än individuella. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/flera-regioner-palliativ-vard-sattes-in-for-snabbt/>

Ivo kritik till läkare för isolering av misstänkt coronasmittad patient. <https://lakartidningen.se/aktuellt/patientsakerhet/2020/07/lakare-kritiseras-for-isolering-av-misstankt-coronasmittad-patient/>

Motståndarna till frivillig dödshjälp gömmer sig bakom semantiken: de erkänner inte att dödshjälp pågår i Sverige trots att vi vet att så är fallet. Det skriver Staffan Bergström i en replik. <https://www.svd.se/hyckleri--dodshjalp-pagar-i-sverige>

Läkaretiken säger bota och lindra. Men vad är etiskt riktigt om det enda botemedlet är dödshjälp? En intervju med etikprofessorn Göran Collste. <https://www.svd.se/etikprofessor-om-dodshjalp-komplicerat>

Vården behöver inga fler riktlinjer och ramverk. Av Lars Jacobsson.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/21/varden-behoever-inga-fler-riktlinjer-och-ramverk/>

Coronavirus: new social rules are leading to new types of stigma. By Simon Nicholas Williams Swansea University, Kimberly Dienes Manchester University. <https://theconversation.com/coronavirus-new-social-rules-are-leading-to-new-types-of-stigma-142885>

Wolpe, P.R. (2020), *Rethinking Ethical Categories in the Age of Technology*. Hastings Center Report. doi:[10.1002/hast.1111](https://doi.org/10.1002/hast.1111)
<https://onlinelibrary.wiley.com/action/showCitFormats?doi=10.1002%2Fhast.1111>

Police surveillance of Black Lives Matter shows the danger technology poses to democracy.

<https://theconversation.com/police-surveillance-of-black-lives-matter-shows-the-danger-technology-poses-to-democracy-142194>

Svårt ALS-sjuka Per avslutade sitt liv i tisdags – med hjälp av läkaren Staffan Bergström. <https://www.dn.se/nyheter/sverige/svart-als-sjuka-per-avslutade-sitt-liv-i-tisdags-med-hjalp-av-lakare/>

"Jag hoppas att mitt ärende ska hjälpa andra läkare" säger Staffan Bergström i en intervju.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/17/jag-hoppas-att-mitt-arenden-ska-hjalpa-andra-lakare/>

"Läkare väntas få fler frågor om dödshjälp" säger Kenneth Johansson ordförande Statens medicinskt-etiiska råd.

<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/17/lakare-vantas-fa-fler-fragor-om-dodshjalp/>

"Frivillig dödshjälp är en mänsklig rättighet" en debattartikel underteckna av ett flertal debattörer. <https://www.dn.se/debatt/frivillig-dodshjalp-ar-en-mansklig-rattighet/>

"Ge patienter upprättelse vid bristfällig hälso- och sjukvård". En debattartikel av Annika Åkerberg, människorättsjurist på Civil Rights Defenders. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/16/ge-patienter-upprattelse-vid-bristfallig-halso--och-sjukvard/>

Enhetliga riktlinjer för journalgranskning bör utformas för att säkerställa att patientintegriteten värnas likadant i alla regioner, skriver flera debattörer. <https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/15/vem-har-ansvaret-for-hur-journalgranskning-far-goras/>

"Katastrofmedicin måste bli obligatorisk utbildning". En debattartikel av fyra företrädare för katastrof- och försvarsmedicin. <https://www.dn.se/debatt/katastrofmedicin-maste-bli-obligatorisk-utbildning/>

New Report! The Academy of Medical Sciences. *Preparing for a challenging winter 2020/21.* <https://acmedsci.ac.uk/file-download/51353957>

Utilizing parents to handbag ventilate when resources are scarce: Is it ethical? By Emily E. Barsky and Sadath Sayeed. <https://blogs.bmj.com/medical-ethics/2020/07/14/utilizing-parents-to-hand-bag-ventilate-when-resources-are-scarce-is-it-ethical/>

Fathers' mental health: why is it important? By Dr Andrew Mayers Bournemouth University, UK. <https://blogs.biomedcentral.com/bmcseriesblog/2020/06/22/fathers-mental-health-why-is-it-important/>

Perspective. The New Stability. Anna DeForest, M.D., M.F.A. NEJM. July 17, 2020. https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMp2016293?query=featured_home

Steel R, Buchak L, Eyal N. *Why continuing uncertainties are no reason to postpone challenge trials for coronavirus vaccines.* Journal of Medical Ethics Published Online First: 13 July 2020. <https://jme.bmjjournals.org/content/early/2020/07/12/medethics-2020-106501>

Ethicists as a Force for Institutional Change and Policies to Promote Equality. By Amelia K. Barwise. <https://www.thehastingscenter.org/ethicists-as-a-force-for-institutional-change-and-policies-to-promote-equality/>

Harvard Bioethics Update: July 2020. <https://myemail.constantcontact.com/Harvard-Bioethics-Update--July-2020.html?soid=1121322547811&aid=EyVNsdg300k>

Reardon, Jenny, "Why and How Bioethics Must Turn toward Justice: A Modest Proposal," in *For "All of Us"? On the Weight of Genomic Knowledge*, ed. J. M. Reynolds and E. Parens, special report, *Hastings Center Report* 50, no. 3 (2020): S70–S76.
<https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/hast.1158>

Fem skäl att inte överge patienter som är i behov av palliativ vård. En debattartikel skriven av medlemmar i Svensk förening för palliativ medicin. <https://lakartidningen.se/opinion/debatt/2020/07/fem-skal-att-inte-overge-patienter-som-ar-i-behov-av-palliativ-vard/>

Sverige svek de äldre i början av pandemin. <https://www.dn.se/ledare/sverige-svek-de-aldre-i-borjan-av-pandemin/>

Att kommunicera samhällsviktig information på olika språk är inte tillräckligt för att nå ut till utsatta grupper.
<https://www.svd.se/information-pa-olika-sprak-racker-inte>

Kritik mot chefläkarnas roll: "De är bakkundna". <https://www.svd.se/kritik-mot-chefläkarnas-roll-de-ar-bakkundna>

Ny IVO-rapport. Tillsyn av förutsättningar för individuell vård och behandling på samtliga 1700 särskilda boenden för äldre.
<https://www.ivo.se/publicerat-material/nyheter/2020/ivo-fordjupar-granskningen-av-vard-och-behandling-pa-sarskilda-boenden-for-aldre/>
<https://ivo.se/tillsyn/ivos-tillsyn-av-aldreomsorgen-under-covid-pandemin/>

IVO-analys av intensivvårdens prioriteringar under pandemin blir klar efter sommaren.
<https://www.dagensmedicin.se/artiklar/2020/07/08/analys-av-iva-prioriteringar-klar-eftersommaren/>

Nya siffror från Svenska palliativregistret. Många covidpatienter dör ensamma. Det finns 2882 inrapporterade avlidna i covid-19. Uppgifterna om närvarande vid dödsögonblicket fördelas på följande kategorier: Ingen närvanande: 34,7 procent. Personal närvanande: 41,3 procent. Personal och närliggande närvanande: 6 procent. Närliggande närvanande: 13,5 procent. Vet ej: 4,4 procent.

JO utreder Arbetsmiljöverkets rekommendationer om skyddsutrustning. <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/jo-utreder-arbetsmiljoverkets-rekommendationer-om-skyddsutrustning>

Videofilm efter webbinarium 15 juni som Smer arrangerade tillsammans med Centrum för tillämpad etik vid Linköpings universitet. Tema: Global etik och rättvisa i samband med pandemi.

<http://www.smer.se/webbfilmer/webinar-global-ethics-and-justice-in-a-pandemic/>

COVID-19 Ethics Resource Center. Journal of Ethics. American Medical Association. The following resources aim to promote ethical reflection and decision making during this pandemic.

<https://journalofethics.ama-assn.org/covid-19-ethics-resource-center>

Churchill, Larry R., King, Nancy M. P., and Henderson, Gail E., “*The Future of Bioethics: It Shouldn't Take a Pandemic,*” Hastings Center Report 50, no. 3 (2020): 54– 56. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/hast.1133>

Farisco, M., Evers, K. & Salles, A. *Towards Establishing Criteria for the Ethical Analysis of Artificial Intelligence.* Sci Eng Ethics (2020). <https://doi.org/10.1007/s11948-020-00238-w>

Macchiarini-patient begär skadestånd för att kirurg vid Karolinska universitetssjukhuset utförde operation utan samtycke.

<https://centrumforrattvisa.se/teddy-bondefalk-begar-skadestand-for-att-kirurg-vid-karolinska-universitetssjukhuset-utforde-operation-utan-samtycke/>

Ny forskning. *Stora skillnader i överdödlighet våren 2020 utifrån födseland.* Av Erik Hansson m.fl. <https://lakartidningen.se/klinik-och-vetenskap-1/artiklar-1/originalstudie/2020/06/stora-skillnader-i-overdodlighet-varen-2020-utifran-fodseland/>

Feltolkning av ett EU-direktiv stoppar studier på medvetslösa. En debattartikel av tre överläkare i anestesiologi och intensivvård.

<https://www.svd.se/feltolkning-stoppar-studier-pa-medvetslosa>

<https://lakartidningen.se/aktuellt/nyheter/2020/06/lat-medvetslosa-patienter-delta-i-kliniska-lakemedelsstudier/>

Jag lyssnar avundsjukt på äldre kollegor som inte bara är sjukdomsexperter, utan också männskohistoriker. En krönikan av Gustav Brattström, ST-läkare allmänmedicin.

<https://lakartidningen.se/aktuellt/kultur-2/kronika/2020/07/jag-lyssnar-avundsjukt-pa-aldre-kollegor-som-inte-bara-ar-sjukdomsexperter-utan-ocksaa-manniskoexpertar/>

Could Humor in Health Care Become Malpractice? Scott J. Schweikart, JD, MBE. *AMA J Ethics*. 2020;22(7):E596-601.

<https://journalofethics.ama-assn.org/article/could-humor-health-care-become-malpractice/2020-07>

Coronavirus: it is morally indefensible for a nation to keep life-saving drugs for itself. <https://theconversation.com/coronavirus-it-is-morally-indefensible-for-a-nation-to-keep-life-saving-drugs-for-itself-141734>

Why fairness matters more than equality – three ways to think philosophically about justice.

<https://theconversation.com/why-fairness-matters-more-than-equality-three-ways-to-think-philosophically-about-justice-140954>